

Logopedie

Problemen met het spreken

Dysartrie

Contactgegevens Alrijne Ziekenhuis

Alrijne Ziekenhuis Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 517 8178

Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2402 WC Alphen aan den Rijn
0172 467 467

Via deze folder willen wij u informeren over dysartrie. U leest wat dysartrie is, wat de oorzaken zijn en hoe de behandeling er uit ziet. Ook krijgt u adviezen die u zelf kunt toepassen.

Wat is dysartrie?

Dysartrie is een stoornis van de spraak. Spraak is een ingewikkelde activiteit van de lip-, tong-, mond- en keelspiere. Om tot goede spraak te komen moeten een groot aantal bewegingen heel snel, nauwkeurig en gecoördineerd worden uitgevoerd. Door een stoornis in deze bewegingen kan de verstaanbaarheid, de natuurlijkheid en de snelheid van de spraak verminderen. Door de stoornis kunnen woorden onduidelijk uitgesproken worden (articulatie), of de stem wordt te zacht en hees. Het is ook mogelijk dat de spraak eentonig wordt. Anderen zullen u soms moeilijker verstaan doordat het spreken lastiger gaat.

De spieren die nodig zijn om te kunnen spreken, kunnen onvoldoende werken door hersenletsel. Bij veel patiënten met dysartrie zijn de spieren aan één kant van het gezicht verlamd. Deze verlamming kan ook zorgen voor slikproblemen. Indien nodig zal de logopedist ook een slikonderzoek uitvoeren.

Oorzaken van dysartrie

Dysartrie wordt veroorzaakt door een neurologische aandoening of ziektebeeld. Bijvoorbeeld:

- Beroerte (CVA);
- Ongeval (trauma);
- Hersentumor;
- Spierziekte (ALS, MS);
- Andere neurologische aandoeningen (zoals Parkinson);
- Infectie die een aangezichtsverlamming veroorzaakt.

Behandeling van dysartrie

Om een duidelijk beeld te krijgen van de spraakproblemen, zal de logopedist verschillende onderzoeken uitvoeren. Zo onderzoekt zij de bewegingen van de spieren van de mond, maar ook de gevoeligheid van het mondgebied (sensibiliteit). Vervolgens beluistert de logopedist de uitspraak, ademhaling en stemgeving. Na het onderzoek zal zij de uitkomsten met u bespreken en passend advies geven.

Na het onderzoek start de logopedist de behandeling. Het doel hiervan is het verbeteren van de verstaanbaarheid. Tijdens de behandeling wordt er geoefend met het verstaanbaar uitspreken van klanken, woorden, zinnen en teksten. Er wordt aandacht besteed aan de onderdelen die spreken mogelijk maken, zoals ademhaling, stemgeving, articulatie maar ook toonhoogte, luidheid, enz. Het belangrijkste is het oefenen tijdens gesprekken in het dagelijks leven.

Tips voor personen met dysartrie

Het is belangrijk dat de omgeving u zo goed mogelijk verstaat. Richt uw volledige aandacht op het spreken wanneer u iets wil zeggen. De volgende tips kunnen u hierbij helpen:

- Spreek trager.
- Spreek in korte zinnen.
- Probeer zo goed mogelijk te articuleren (overdrijf desnoods de uitspraak).
- Neem voldoende pauzes in de zin.
- Maak oogcontact met de persoon waar u mee spreekt.
- Ga zo dicht mogelijk bij de luisteraar zitten.
- Verander niet te snel van onderwerp.
- Ondersteun het spreken eventueel met duidelijke gebaren.
- Probeer woord voor woord of lettergreep voor lettergreep uit te spreken als het spreken heel moeilijk gaat.
- Controleer regelmatig of de gesprekspartner alles heeft verstaan en ga dan pas verder met spreken. Wees alert voor non-verbale signalen van luisteraars zoals vragende blikken en verminderde aandacht.
- Herhaal de boodschap traag en duidelijk als u niet verstaan wordt. U kunt de zin ook anders formuleren, een ander woord gebruiken of de betekenis van een niet begrepen woord omschrijven.
- Probeer de boodschap op te schrijven wanneer u niet verstaan wordt. Als het schrijven moeilijk gaat, kunt u de eerste letter aanwijzen of het woord spellen op de letterkaart.

Tips voor de omgeving

Deze tips zijn bedoeld voor iedereen die communiceert met de persoon met een dysartrie.

- Wees eerlijk: vraag om herhaling wanneer u de boodschap niet goed verstaan heeft.
- Bevestig: zeg wat u denkt te hebben verstaan.
- Zorg voor een rustige omgeving: zet TV en radio uit tijdens het spreken.
- Geef de persoon genoeg tijd om te reageren.
- Onderbreek de persoon niet.
- Ga niet luider of op een kinderlijke manier praten: de persoon kan u goed verstaan.
- Houd oogcontact en kijk naar de lippen: zo kunt u de persoon beter verstaan.
- Zorg ervoor dat u de persoon bij het gesprek betreft, praat niet over zijn/haar hoofd.
- Houd rekening met de vermoeidheid van de persoon.

Vragen

Als u na het lezen van deze folder nog vragen hebt, dan kunt u terecht bij de verpleegkundige op de afdeling. U kunt ook contact opnemen met de logopedist via onderstaande telefoonnummers.

Alrijne Ziekenhuis	071 582 8580
NRU	071 517 8410
Leythenrode	071 581 7825
Oudshoorn	0172 467 420

Over Alrijne Zorggroep

Op onze locaties in Leiden, Leiderdorp, Alphen aan den Rijn, Katwijk en Sassenheim, bieden wij de beste zorg dichtbij aan iedere patiënt. En dat doen we samen: met patiënten die de regie over hun eigen leven voeren, met deskundige en betrokken medewerkers, in samenwerking met huisartsen en andere zorgverleners.

Voor meer informatie over Alrijne Zorggroep kunt u terecht op www.alrijne.nl.

Volg ons ook op Twitter, Instagram en Facebook.

Geef uw mening!

Op www.zorgkaartnederland.nl kunt u aangeven hoe u de zorg in Alrijne Ziekenhuis heeft ervaren. Op deze manier kunt u ons helpen de kwaliteit van zorg nog verder te verbeteren.